

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do językoznawstwa, PG_00141598						
Kierunek studiów	Filologia germańska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	niestacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	1		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	1		Liczba punktów ECTS		3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Germańskiej -> Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Anna Socka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		2.0		53.0	75
Cel przedmiotu	Zapoznanie z podstawową wiedzą o języku, umożliwiającą refleksję o strukturze języka i jego funkcjonowaniu w różnych zakresach komunikacji. Zapoznanie z subdyscyplinami językoznawczymi, umożliwiającymi różne spojrzenie na język i zróżnicowane podejście metodologiczne.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FGL3_K01] Ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności, podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści.	ma świadomość swojej wiedzy i swoich umiejętności w zakresie językoznawstwa, podchodzi krytycznie do treści dotyczących języków, w tym języka niemieckiego, publikowanych np. w mediach	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[FGL3_W10] Zna i rozumie główne kierunki językoznawstwa.	zna i rozumie główne kierunki i dyscypliny językoznawstwa oraz ich podział ze względu na przedmiot, aspekt i metody badawcze	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FGL3_K02] Jest gotów do nawiązywania kontaktów i zwrócenia się o pomoc, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza eksperta.	potrafi ocenić, kiedy do rozwiązania problemu potrzebna jest wiedza ekspercka z zakresu określonej dyscypliny językoznawczej, nawiązać kontakty i zwrócić się o pomoc lub dotrzeć do odpowiedniej literatury przedmiotu	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SK5] realizacja zadania problemowego
	[FGL3_W01] Zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną filologii oraz rozumie jej znaczenie wśród nauk humanistycznych i w procesie kształtowania kultury.	zna specyfikę przedmiotową i metodologiczną językoznawstwa germańskiego oraz rozumie jego pozycję wśród nauk humanistycznych	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FGL3_U11] Potrafi używać języka specjalistycznego i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny w języku niemieckim, wykorzystując różne kanały i techniki komunikacyjne.	potrafi w sposób precyzyjny i spójny używać języka specjalistycznego podstawowych dyscyplin językoznawstwa	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[FGL3_U10] Ma umiejętność merytorycznego uzasadniania formułowanych tez, potrafi krytycznie wykorzystać poglądy innych autorów, formułować wnioski oraz komunikować je zróżnicowanym kręgom adresatów.	wykorzystując poznane teorie językoznawcze, rozpatruje konkretne przypadki szczegółowe, formułuje rozwiązania i argumenty na ich rzecz	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SU5] realizacja zadania problemowego
	[FGL3_W06] Ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą niemiecką terminologię, teorię i metodologię z zakresu językoznawstwa.	ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą wybrane teorie i metody językoznawcze	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FGL3_W03] Zna i rozumie terminologię językoznawczą w języku niemieckim.	zna i rozumie podstawową terminologię językoznawczą w języku niemieckim	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[FGL3_W14] Rozumie kompleksowość natury języka, jego złożoność, sposoby jego funkcjonowania w różnych zakresach komunikacji oraz zmienność historyczną znaczeń w języku niemieckim.	zdaje sobie sprawę ze złożoności formalnej i funkcjonalnej języka oraz z różnych sposobów funkcjonowania języka w różnych zakresach komunikacji	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja

Treści przedmiotu	1. Językoznawstwo jako nauka. Język jako zjawisko przyrodnicze, społeczne, kulturowe. Czy istnieją języki zwierząt? 2. Przegląd subdyscyplin językoznawczych i zakresów ich zainteresowań (fonologia, morfologia, składnia, semantyka, pragmatyka, tekstologia). Językoznawstwo stosowane (psycholingwistyka, neurolingwistyka, socjolingwistyka, komputerowe przetwarzanie języka). 3. Językoznawstwo a semiotyka. Pojęcie znaku i rodzaje znaków. Litera jako znak. De Saussure'a definicja znaku językowego. Język jako system znaków. Podejście synchroniczne i diachroniczne. 4. Semantyka: co to jest znaczenie? Znaczenie intensjonalne i ekstensjonalne, denotacja i konotacja, relacje semantyczne, pole semantyczne, teoria prototypów. 5. Pragmatyka, czyli język w działaniu. Teoria aktów mowy, wyrażenia performatywne, akty bezpośrednie i pośrednie. Nieporozumienie jako nieudany akt mowy. 6. Fonetyka vs. fonologia. Co to jest fonem? Fonem vs. głoska vs. litera (alfabet łaciński vs. alfabet fonetyczny IPA). Opozycja fonologiczna, cechy dystynktywne, alofon. 7. Morfologia: Co to jest morfem? Morfem jako znak w sensie de Saussure'a, rodzaje morfemów, morfemy fleksyjne i słotwórcze. 8. Składnia: Z czego składają się zdania? Składniki bezpośrednie. Rodzaje fraz. Główne podejścia do analizy zdania niemieckiego (Stellungsfeldermodell, teoria walencji, gramatyka generatywna). 10. Lingwistyka tekstu: Co to jest tekst? Spójność tekstu (anafora, katafora, konektory, deiksa). Taksonomia tekstów. 11. Socjolingwistyka, czyli język a społeczeństwo. Warianty języka zależne od płci, grupy społecznej, geografii (socjolingwistyka a dialektologia). 12. Skąd językoznawca bierze teksty, które bada? Językoznawstwo korpusowe, przykładowe korpusy. 13. Warsztat językoznawcy: słowniki, leksykony, zasoby cyfrowe. Język przedmiotowy a metajęzyk. Niemiecki układ klawiatury.		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	wypowiedzi podczas wykładu, zadania domowe lub ww. test pisemny	51.0%	10.0%
	test pisemny	51.0%	90.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur - Grzegorz Renata, 2021: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: PWN. (fragmenty) - Vater, Heinz, 2015. Wprowadzenie do lingwistyki. Wrocław: Atut. - Morciniec, Norbert, 2020: Wprowadzenie do językoznawstwa niemieckiego. Wrocław: Atut.		

	Uzupełniająca lista lektur	• Busch, Albert / Stenschke, Oliver, 2007: Germanistische Linguistik. Eine Einführung. Tübingen: Gunter Narr. • Dipper, Stefanie / Klabunde, Ralf / Mihatsch, Wiltrud (red.), 2018: Linguistik. Eine Einführung (nicht nur) für Germanisten, Romanisten und Anglisten. Berlin: Springer. • Kupiec, Marc / Schmidt, Thomas 2018: Korpuslinguistik. Berlin: de Gruyter. • LinkeAngelika/Nussbaumer Markus/Portmann Paul, 2004: Studienbuch Linguistik. Tübingen: Niemeyer. • Lyons John, 1976: Wstęp do językoznawstwa. Warszawa: PWN. • Ulrich, Winfried, 1992: Linguistik für den Deutschunterricht. Aachen-Hahn: Hahner Verlagsgesellschaft. • de Saussure Ferdinand, 2002: Kurs językoznawstwa ogólnego. Warszawa: PWN.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Czy istnieją języki zwierząt? Stanowisko Noama Chomskiego.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.